

Skatteutskottets betänkande 2022/23:SkU9

En tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag under 2023

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag att införa en tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag under 2023.

Europeiska unionens råd enades den 30 september 2022 om en rad åtgärder för att bemöta de höga energipriserna. Åtgärderna infördes genom rådets förordning (EU) 2022/1854 av den 6 oktober 2022 om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna, nedan EU-förordningen. En av åtgärderna i EU-förordningen är ett tillfälligt s.k. solidaritetsbidrag som ska betalas av vissa företag inom sektorn för fossila bränslen. Solidaritetsbidraget ska tillämpas av medlemsstaterna om inte andra motsvarande nationella åtgärder har införts senast den 31 december 2022.

I propositionen lämnas förslag om införande av en tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag som motsvarar reglerna om ett solidaritetsbidrag enligt EU-förordningen. Förslaget gäller för företag vars nettoomsättning under beskattningsåret 2023 till minst 75 procent är hänförlig till verksamhet inom sektorn för fossila bränslen. Den tillfälliga skatten tas ut på den del av företagens skattemässiga överskott 2023 som överstiger 120 procent av det genomsnittliga skattemässiga resultatet för åren 2018–2021. Den tillfälliga skatten uppgår till 33 procent och tas ut utöver den ordinarie bolagsskatten om 20,6 procent.

De nya bestämmelserna, som införs i en ny tillfällig lag, föreslås träda i kraft den 1 januari 2023 och tillämpas på det beskattningsår som påbörjas närmast efter den 31 december 2022.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandet. I betänkandet finns en reservation (C, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2022/23:20 En tillfällig skatt på extraordinära vinster under 2023.
Ett yrkande i en följdmotion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

 Ärendet och dess beredning.....4

 Bakgrund4

 Propositionens huvudsakliga innehåll4

Utskottets överväganden.....6

 En tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag under
 2023.....6

 Syftet med den tillfälliga skatten10

Reservation12

 Syftet med den tillfälliga skatten, punkt 2 (C, MP)12

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag14

 Propositionen14

 Följdmotionen14

Bilaga 2

Regeringens lagförslag15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. En tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag under 2023

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om en tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag under 2023.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:20.

2. Syftet med den tillfälliga skatten

Riksdagen avslår motion

2022/23:2297 av Helena Lindahl m.fl. (C).

Reservation (C, MP)

Stockholm den 15 december 2022

På skatteutskottets vägnar

Niklas Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Karlsson (S), Per Söderlund (SD), Boriana Åberg (M), Hanna Westerén (S), Eric Westroth (SD), Patrik Björck (S), Fredrik Ahlstedt (M), Ida Ekeröth Clausson (S), David Lång (SD), Mathias Tegnér (S), Ilona Szatmári Waldau (V), Cecilia Engström (KD), Helena Lindahl (C), Yasmine Eriksson (SD), Cecilia Rönn (L), Crister Carlsson (M) och Marielle Lahti (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2022/23:20 En tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag under 2023. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag återges i bilaga 2. I ärendet har väckts en motion som återges i bilaga 1.

Bakgrund

Rysslands invasion av Ukraina och agerande på energimarknaden har kraftigt ändrat förutsättningarna för den europeiska energimarknaden. Den 9 september 2022 hölls ett extrainkallat möte i rådet för transport, telekommunikation och energi (TTE-rådet), där rådet kom överens om att ge Europeiska kommissionen i uppdrag att ta fram förslag på hur EU samlat kan hantera de hastigt ökande energipriserna och de stora svängningarna på elmarknaden. Den 14 september 2022 presenterade Europeiska kommissionen ett förslag till förordning (Interinstitutional File: 2022/0289(NLE)). TTE-rådet enades den 30 september 2022 om en rad förslag som beslutades genom rådets förordning (EU) 2022/1854 av den 6 oktober 2022 om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna. Förordningen innehåller förslag om att minska elkonsumtionen i EU, om ett intäktstak för vissa energiproducerande företag och om ett s.k. solidaritetsbidrag som ska betalas av företag inom den fossila sektorn. Medel från intäktstaket och solidaritetsbidraget ska användas av medlemsstaterna bl.a. för ekonomiska stödåtgärder till privatpersoner och företag.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Europeiska unionens råd enades den 30 september 2022 om en rad åtgärder för att bemöta de höga energipriserna. Åtgärderna infördes genom rådets förordning (EU) 2022/1854 av den 6 oktober 2022 om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna, nedan EU-förordningen. En av åtgärderna i EU-förordningen är ett tillfälligt s.k. solidaritetsbidrag som ska betalas av vissa företag inom sektorn för fossila bränslen. Solidaritetsbidraget ska tillämpas av medlemsstaterna om inte andra motsvarande nationella åtgärder har införts senast den 31 december 2022.

I propositionen lämnas förslag om införande av en tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag som motsvarar reglerna om ett solidaritetsbidrag enligt EU-förordningen. Förslaget gäller för företag vars nettoomsättning under beskattningsåret 2023 till minst 75 procent är hänförlig till verksamhet inom sektorn för fossila bränslen. Den tillfälliga skatten tas ut

på den del av företagens skattemässiga överskott 2023 som överstiger 120 procent av det genomsnittliga skattemässiga resultatet för åren 2018–2021. Den tillfälliga skatten uppgår till 33 procent och tas ut utöver den ordinarie bolagsskatten om 20,6 procent.

Den som kan antas vara skattskyldig enligt den tillfälliga lagen föreslås vara skyldig att på begäran lämna de uppgifter till Skatteverket som verket behöver för att bedöma skattskyldigheten.

De nya bestämmelserna, som införs i en ny tillfällig lag, föreslås träda i kraft den 1 januari 2023 och tillämpas på det beskattningsår som påbörjas närmast efter den 31 december 2022.

Utskottets överväganden

En tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag under 2023

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om en tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag under 2023.

Propositionen

Solidaritetsbidraget

EU-förordningen innehåller obligatoriska bestämmelser om ett tillfälligt solidaritetsbidrag som ska användas för att stödja slutliga energikunder.

Solidaritetsbidraget definieras i EU-förordningen som en tillfällig åtgärd avsedd att hantera övervinster för unionsföretag och fasta driftställen med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna för att mildra den exceptionella prisutvecklingen på energimarknaderna för medlemsstater, konsumenter och företag. Enligt EU-förordningen är solidaritetsbidraget av tillfällig karaktär och ska endast tillämpas på övervinster som genererats under räkenskapsåren 2022 och/eller 2023.

Med övervinster avses, enligt EU-förordningen skattepliktiga vinster, såsom fastställs enligt nationella skatteregler under räkenskapsåret 2022 och/eller räkenskapsåret 2023 och under resten av respektive räkenskapsår. Vinsterna ska vidare härröra från verksamhet i unionsföretag och vid fasta driftställen med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna. Vinsterna ska också överstiga den genomsnittliga skattepliktiga vinsten under fyra beskattningsår med start den 1 januari 2018 eller senare med 20 procent. Om genomsnittet av den skattepliktiga vinsten under dessa fyra beskattningsår är negativt, ska den genomsnittliga skattepliktiga vinsten anses vara noll vid beräkningen av det tillfälliga solidaritetsbidraget (artikel 15).

Procentsatsen för att beräkna det tillfälliga solidaritetsbidraget ska uppgå till minst 33 procent av underlaget såsom det fastställs enligt artikel 15 i EU-förordningen (artikel 16.1). Det tillfälliga solidaritetsbidraget ska tas ut utöver de ordinarie skatter och avgifter som är tillämpliga enligt nationell rätt.

Av EU-förordningen framgår att med unionsföretag och fasta driftställen med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna avses unionsföretag eller fasta driftställen, som genererar minst 75 procent av sin omsättning från ekonomisk verksamhet inom utvinning, gruvdrift,

raffinering av olja eller tillverkning av stenkolsprodukter, såsom avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90 och vissa EG-förordningar om särskilda statistikområden.

I EU-förordningen anges vidare hur intäkterna från solidaritetsbidraget ska användas. Det handlar t.ex. om olika nationella stödåtgärder för att mildra effekterna av höga energipriser, för att minska energiförbrukningen eller för att stimulera investeringar i bl.a. förnybar energi.

Medlemsstaterna ska genomföra EU-förordningens obligatoriska regler om ett tillfälligt solidaritetsbidrag senast den 31 december 2022.

Tillfälliga åtgärder i Sverige

Enligt rådets förordning (EU) 2022/1854 av den 6 oktober 2022 om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna, nedan EU-förordningen, är ett solidaritetsbidrag för företag inom den fossila industrin med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna en lämplig åtgärd för att beskatta extraordinära vinster som uppkommit i dessa företag på grund av de oförutsedda omständigheterna på energimarknaden.

Kommissionen anser att förslagets rättsliga grund är artikel 122 i EUF-fördraget och att solidaritetsbidraget inte är en skatt ur EU-rättslig synvinkel. Sverige har enligt regeringen inte haft något att invända mot syftet med förslaget om solidaritetsbidrag och står bakom EU-förordningen om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna i stort.

Regeringen betonar dock vikten av att ordinarie beslutsförfarande med enhällighet tillämpas i skattefrågor. En EU-förordning är direkt tillämplig i varje medlemsstat och ska i Sverige behandlas som svensk lag. En sådan rättsakt bör som utgångspunkt inte inkorporeras i eller transformeras till nationell rätt eftersom några särskilda åtgärder för att införliva en förordning generellt sett inte får vidtas. EU-förordningen bedöms enligt regeringen inte vara tillräckligt detaljerad för att ensam kunna ligga till grund för uttag av skatt och den innehåller olika valmöjligheter för medlemsstaterna. För att öka tydligheten och säkerställa att de grundläggande krav på skattelagstiftning som uppställs i Sverige är uppfyllda bedömer regeringen att det mest lämpliga alternativet är att det införs en heltäckande ny lag med regler som motsvarar EU-förordningens bestämmelser om solidaritetsbidrag. Reglerna bör enligt regeringen utformas så att de nära anknyter till förordningens bestämmelser om solidaritetsbidrag.

En tillfällig skatt på extraordinära vinster

Av artikel 15 i EU-förordningen framgår att solidaritetsbidraget ska vara tillfälligt och tas ut under beskattningsår 2022 och/eller 2023 och för resten av respektive beskattningsår. I 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen finns ett förbud mot retroaktiv lagstiftning på skatte- och avgiftsområdet, och den

nationella åtgärden bör därför enligt regeringen inte tas ut på vinster som har uppkommit under 2022. Den svenska skatten ska således enligt regeringen gälla enbart för beskattningsåret 2023. Med hänsyn till detta anser regeringen att det är lämpligt att benämna åtgärden som en tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag under 2023.

Regeringen föreslår att den tillfälliga skatten på extraordinära vinster ska betalas till staten och behandlas som en statlig inkomstskatt för juridiska personer. Den ska således ses som en tillkommande bolagsskatt utöver den skatt som följer av inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. Detta är i överensstämmelse med artikel 16.2 i EU-förordningen, i vilken anges att solidaritetsbidraget ska tas ut utöver de ordinarie skatter och avgifter som är tillämpliga enligt nationell lagstiftning. Den tillfälliga skatten på extraordinära vinster bör enligt regeringen heller inte behandlas annorlunda än bolagsskatten såvitt avser undvikande av internationell dubbelbeskattning. Den tillfälliga skatten på extraordinära vinster ska därför anses utgöra statlig inkomstskatt vid tillämpning av lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt.

Skattskyldighet

Regeringen föreslår att med skattskyldig avses en svensk juridisk person som bedriver verksamhet inom sektorn för fossila bränslen. Skattskyldig är också en utländsk juridisk person som bedriver sådan verksamhet från ett fast driftställe i Sverige. Med verksamhet inom sektorn för fossila bränslen avses näringsverksamhet där minst 75 procent av nettoomsättningen kommer från ett eller flera av följande verksamhetsområden:

- utvinning av råpetroleum, naturgas eller kol
- petroleumraffinering
- tillverkning av stenkolsprodukter.

Beskattningsunderlag

Regeringen föreslår att beskattningsunderlaget för den tillfälliga skatten på extraordinära vinster utgörs av den del av den skattskyldiges beskattningsbara inkomst som överstiger 120 procent av ett jämförelsetal.

Med beskattningsbar inkomst avses det skattemässiga resultatet av näringsverksamheten före bolagsskatt. Jämförelsetalet uppgår till ett belopp som motsvarar den skattskyldiges genomsnittliga beskattningsbara inkomst under en period om fyra på varandra följande beskattningsår med start det beskattningsår som påbörjas närmast efter den 31 december 2017. Perioden ska dock bara omfatta beskattningsår som påbörjas före den 1 januari 2022.

Om den skattskyldige inte har bedrivit näringsverksamhet under fyra på varandra följande beskattningsår under den angivna perioden, ska jämförelsetalet beräknas baserat på de beskattningsår som omfattas av nämnda period. Om den genomsnittliga beskattningsbara inkomsten är negativ ska jämförelsetalet anses uppgå till noll kronor.

Skattesats

Regeringen gör bedömningen att de bestämmelser som föreslås bör ha en nära anknytning till vad som följer av EU-förordningen. Det har enligt regeringen inte framkommit några skäl för att ha en högre skattesats än vad som följer av förordningen. Regeringen föreslår därför att skattesatsen ska uppgå till 33 procent, vilket innebär att den tillfälliga skatten på extraordinära vinster uppgår till 33 procent av beskattningsunderlaget. Den tillfälliga skatten på extraordinära vinster ska tas ut utöver den ordinarie bolagsskatten om 20,6 procent.

Uppgiftsskyldighet

Juridiska personer som är obegränsat skattskyldiga eller begränsat skattskyldiga på grund av verksamhet från ett fast driftställe i Sverige och som kan vara skattskyldiga enligt den nya lagen bör enligt regeringen åläggas en skyldighet att på begäran lämna de uppgifter som behövs för att bedöma om den juridiska personen är skattskyldig enligt den nya lagen.

Regeringen föreslår därför att den som kan antas vara skattskyldig för den tillfälliga skatten på extraordinära vinster enligt den nya lagen på begäran av Skatteverket är skyldig att lämna de uppgifter som behövs för att verket ska kunna bedöma skattskyldigheten. Skatteverket får enligt förslaget förelägga den som kan antas vara skattskyldig enligt lagen att lämna uppgifterna. Ett föreläggande får vidare förenas med vite.

Revision

Med hänsyn till behovet av uppgifter för att korrekt bedöma skattskyldighet enligt lagen är det enligt regeringen angeläget att det finns goda möjligheter till kontroll. Revision är en utredningsform som Skatteverket kan använda sig av när det finns behov av en fördjupad utredning. Regeringen föreslår därför att Skatteverket får besluta om revision för att kontrollera den som kan antas vara skattskyldig enligt den nya lagen.

Skatteverket får även besluta om revision för att inhämta uppgifter av betydelse för kontroll av någon annan än den som revideras. I fråga om revision gäller bestämmelserna i skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, när det gäller beslut om revision, samverkan, revisorns befogenheter, den reviderades skyldigheter samt revisionens avslutande. Vid beslut om revision gäller även bestämmelserna i skatteförfarandelagen om vitesföreläggande i tillämpliga delar.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen gör bedömningen att retroaktivitetsförbudet i 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen innebär att den tillfälliga skatten på extraordinära vinster inte bör tas ut på intäkter som genererats under tid innan den aktuella lagstiftningen träder i kraft. Regeringen föreslår därför att den tillfälliga

skatten på extraordinära vinster ska tas ut enbart för det beskattningsår som påbörjas närmast efter den 31 december 2022 och för hela detta beskattningsår. Lagen föreslås därmed att träda i kraft den 1 januari 2023. Lagen föreslås att upphöra att gälla vid utgången av 2023.

För att säkerställa att skattereglerna gäller för hela det aktuella beskattningsåret föreslår regeringen att lagen, trots att den upphävs vid utgången av 2023, ska gälla även efter den tidpunkten för det beskattningsår som den ska tillämpas för. Därmed omfattas både företag som har ett räkenskapsår som motsvarar kalenderåret och de som har ett brutet eller förlängt räkenskapsår eller som har lagt om sitt räkenskapsår.

Utskottets ställningstagande

För att hantera de hastigt ökande energipriserna har Europeiska kommissionen presenterat bl.a. ett s.k. solidaritetsbidrag som ska betalas av företag inom den fossila sektorn.

Regeringen föreslår därför att en tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag som motsvarar solidaritetsbidraget ska införas under 2023.

Utskottet anser att det är angeläget att försöka lindra de negativa konsekvenserna av de ökande energipriserna och de stora svängningarna på elmarknaden och tillstyrker därför regeringens förslag om en tillfällig skatt för vissa företag under 2023.

Syftet med den tillfälliga skatten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget.

Jämför reservationen (C, MP).

Motionen

I kommittémotion 2022/23:2297 av Helena Lindahl m.fl. (C) föreslås att riksdagen tillkännager för regeringen att syftet med den extraordinära skatten inte uppfylls genom att förnybara bränslen inkluderas i beskattningsunderlaget. Motionärerna anför att den ryska invasionen av Ukraina, tillsammans med den ryska hybridkrigföringen på den europeiska energimarknaden, har haft mycket stor påverkan på såväl svenska som europeiska elpriser och energiutbud med kraftigt ändrade förutsättningar för energimarknadens funktion som följd. Svenska och europeiska hushåll och företag står nu inför en vinter med mycket högre energipriser än normalt.

Motionärerna instämmer i bedömningen att extraordinära åtgärder är nödvändiga för att hantera energikrisen i Europa. Motionärerna är dock oroliga över delar av processen och dess konsekvenser såväl för hushåll och företag, som för klimatomställningen. Regeringens förslag är en nationell anpassning

av EU:s förordning. Motionärerna vill framhålla att en konsekvens av hur regleringen är utformad blir att även de delar av verksamheterna hos de berörda företagen som rör förnybara bränslen blir föremål för beskattning. Det är principiellt felaktigt att en beskattning som är menad att träffa fossila bränslen inte undantar förnybara produkter, och det är av väsentlig vikt att regeringen i arbetet inom EU säkerställer att förnybara produkter främjas. Detta är avgörande för att Sverige och EU ska kunna uppfylla de klimatmål som gäller.

Den ryska aggressionen och Putins krig är en direkt och konkret anledning till den energikris som Europa nu befinner sig i, men på grund av klimatförändringarna kommer rekordhöga temperaturer även framöver att vara återkommande och ofrånkomliga i Europa. Klimatförändringen och dess konsekvenser kan därför enligt motionärerna inte längre anses vara extraordinära på så sätt att de återkommande kan utgöra grund för temporära åtgärder. Snarare visar det enligt motionärerna på behovet av att än tydligare gynna det förnybara och inte beskatta de delarna för att mildra effekterna, och att arbeta för att hitta långsiktiga och ändamålsenliga lösningar för alla sektorer. Beskattning av förnybara energikällor är då inte en hållbar väg framåt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att de verksamheter som i huvudsak omfattas av den föreslagna skatten är företag som är verksamma inom den fossila sektorn.

Utskottet konstaterar vidare när det gäller beskattningsunderlaget att det i EU-förordningen inte görs någon distinktion mellan förnybara och fossila energikällor. Att undanta förnybara energikällor från beskattning är därför inte förenligt med EU-förordningen.

Utskottet är därför inte berett att rikta ett tillkännagivande till regeringen på det sätt som föreslagits. Motionsförslaget avstyrks därför.

Reservation

Syftet med den tillfälliga skatten, punkt 2 (C, MP)

av Helena Lindahl (C) och Marielle Lahti (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:2297 av Helena Lindahl m.fl. (C).

Ställningstagande

Den ryska invasionen av Ukraina, tillsammans med den ryska hybrid-krigföringen på den europeiska energimarknaden, har haft mycket stor påverkan på såväl svenska som europeiska elpriser och energiutbud med kraftigt ändrade förutsättningar för energimarknadens funktion som följd. Svenska och europeiska hushåll och företag står nu inför en vinter med mycket högre energipriser än normalt.

Vi instämmer i bedömningen att extraordinära åtgärder är nödvändiga för att hantera energikrisen i Europa. Vi är dock oroliga över delar av processen och dess konsekvenser såväl för hushåll och företag, som för klimat-omställningen. Regeringens förslag är en nationell anpassning av EU:s förordning. Vi vill framhålla att en konsekvens av hur regleringen är utformad blir att även de delar av verksamheterna hos de berörda företagen som rör förnybara bränslen blir föremål för beskattning. Det är principiellt felaktigt att en beskattning som är menad att träffa fossila bränslen inte undantar förnybara produkter, och det är av väsentlig vikt att regeringen i arbetet inom EU säkerställer att förnybara produkter främjas. Detta är avgörande för att Sverige och EU ska kunna uppfylla de klimatmål som gäller.

Den ryska aggressionen och Putins krig är en direkt och konkret anledning till den energikris som Europa nu befinner sig i, men på grund av klimatförändringarna kommer rekordhöga temperaturer även framöver att vara återkommande och ofrånkomliga i Europa. Klimatförändringen och dess konsekvenser kan därför inte längre anses vara extraordinära på så sätt att de återkommande kan utgöra grund för temporära åtgärder. Snarare visar det på behovet av att än tydligare gynna det förnybara och inte beskatta de delarna för att mildra effekterna, och att arbeta för att hitta långsiktiga och ändamåls- enliga lösningar för alla sektorer. Beskattning av förnybara energikällor är då inte en hållbar väg framåt. Vi föreslår därför att riksdagen tillkännager för

regeringen att syftet med den extraordinära skatten inte uppfylls genom att förnybara bränslen inkluderas i beskattningsunderlaget.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2022/23:20 En tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag under 2023:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om en tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag under 2023.

Följdmotionen

2022/23:2297 av Helena Lindahl m.fl. (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att syftet med den extraordinära skatten inte uppfylls genom att förnybara bränslen inkluderas i beskattningsunderlaget och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om en tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag under 2023

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om en tillfällig skatt på extraordinära vinster för vissa företag under 2023.

2 § Den tillfälliga skatten på extraordinära vinster ska betalas till staten och ska behandlas som en statlig inkomstskatt för juridiska personer.

Skatten ska anses utgöra statlig inkomstskatt vid avräkning enligt lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt.

Ord och uttryck i lagen

3 § Ord och uttryck som används i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområde som i inkomstskattelagen (1999:1229), om inget annat anges.

4 § Med *verksamhet inom sektorn för fossila bränslen* avses näringsverksamhet där minst 75 procent av nettoomsättningen kommer från ett eller flera av följande verksamhetsområden:

- utvinning av råpetroleum, naturgas eller kol,
- petroleumraffinering,
- tillverkning av stenkolsprodukter.

Skattskyldighet

5 § Skattskyldig är en svensk juridisk person som bedriver verksamhet inom sektorn för fossila bränslen. Skattskyldig är också en utländsk juridisk person som bedriver sådan verksamhet från ett fast driftställe i Sverige.

Beskattningsunderlag

6 § Den tillfälliga skatten tas ut på ett beskattningsunderlag som utgörs av den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger 120 procent av ett jämförelsetal beräknat enligt 7 §. Med beskattningsbar inkomst avses underlaget för statlig inkomstskatt enligt 65 kap. 10 § inkomstskattelagen (1999:1229).

7 § Jämförelsetalet uppgår till ett belopp som motsvarar den skattskyldiges genomsnittliga beskattningsbara inkomst under en period om fyra på varandra följande beskattningsår med start det beskattningsår som påbörjas närmast efter den 31 december 2017. Perioden ska dock bara omfatta beskattningsår som påbörjas före den 1 januari 2022. Om den

skattskyldige inte har bedrivit näringsverksamhet under fyra på varandra följande beskattningsår under den angivna perioden, ska jämförelsetalet beräknas baserat på de beskattningsår som omfattas av nämnda period.

Om den genomsnittliga beskattningsbara inkomsten är negativ ska jämförelsetalet anses uppgå till noll kronor.

Skattens storlek

8 § Den tillfälliga skatten på extraordinära vinster är 33 procent av beskattningsunderlaget.

Förfarandet

9 § Den som kan antas vara skattskyldig enligt denna lag är på begäran av Skatteverket skyldig att lämna de uppgifter som behövs för att verket ska kunna bedöma skattskyldigheten.

Skatteverket får förelägga den som kan antas vara skattskyldig enligt lagen att lämna uppgifterna.

Ett föreläggande enligt andra stycket får förenas med vite om det finns anledning att anta att föreläggandet annars inte följs. Då gäller bestämmelserna om vitesföreläggande i 44 kap. 3 och 4 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244).

10 § Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo, att lämna uppgift om en rättshandling med den som kan antas vara skattskyldig enligt denna lag. Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av den som kan antas vara skattskyldig enligt denna lag.

Ett föreläggande enligt första stycket får förenas med vite om det finns anledning att anta att föreläggandet annars inte följs. Då gäller bestämmelserna om vitesföreläggande i 44 kap. 3 och 4 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244).

11 § Skatteverket får besluta om revision för att kontrollera den som kan antas vara skattskyldig enligt denna lag. Skatteverket får även besluta om revision för att inhämta uppgifter av betydelse för kontroll av någon annan än den som revideras. I fråga om revision gäller bestämmelserna i 41 kap. 4–14 §§ och 44 kap. 1, 3 och 4 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244).

12 § Skatteverket ska besluta om skatt enligt denna lag på grundval av de uppgifter som

- har lämnats enligt 9 §,
- har lämnats i en inkomstdeklaration enligt 31 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) för det beskattningsår som lagen tillämpas, och
- i övrigt har kommit fram vid utredning.

Skatteverket ska räkna fram jämförelsetalet enligt 7 § på grundval av de uppgifter som framgår av beslut om slutlig skatt för respektive beskattningsår. Med slutlig skatt avses även skatt som har bestämts genom ett omprövningsbeslut eller efter ett beslut av domstol.

Underrättelse om beslut om skatt enligt denna lag ska skickas till den skattskyldige senast den 15 i femtonde månaden efter beskattningsårets utgång.

13 § Skatt beräknad enligt denna lag ska betalas senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 90 dagar har gått från den dag då beslut om skatt fattades.

De förfallodagar som avses i första stycket framgår av 62 kap. 9 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

14 § I fråga om handläggning i övrigt enligt denna lag gäller i tillämpliga delar det som sägs i skatteförfarandelagen (2011:1244) om

- proportionalitetsprincipen i 2 kap. 5 §,
- Skatteverkets skyldighet att utreda och kommunicera i 40 kap.,
- ersättning för kostnader för ombud, biträde eller utredning i 43 kap.,
- bevissäkring i 45 kap. och 69 kap. 2–12 §§,
- betalningssäkring i 46 kap. och 69 kap. 13–18 §§,
- uppgifter och handlingar som ska undantas från kontroll i 47 kap.,
- skattetillägg i 49 kap.,
- befrielse från särskilda avgifter i 51 kap.,
- beslut om särskilda avgifter i 52 kap.,
- företräदारansvar i 59 kap. 12–21 §§,
- betalning och återbetalning av skatter i 61–65 kap.,
- omprövning, överklagande och ändring i beslut på grund av skatteavtal i 66 och 67 kap.,
- besluts verkställbarhet i 68 kap.,
- indrivning i 70 kap., och
- verkställighet i 71 kap.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.
 2. Lagen tillämpas för det beskattningsår som påbörjas närmast efter den 31 december 2022.
 3. Lagen upphör att gälla vid utgången av 2023.
 4. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för det beskattningsår som anges i 2.